

Силабус курсу Теорія конкурентних переваг

Ступінь вищої освіти – молодший бакалавр
Спеціальність – 073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма – «Менеджмент»

Рік навчання: 2, Семестр: 4

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу **Смачило Ірина Ігорівна**

Контактна інформація

sm_iryna@ukr.net, +380982549294

Опис дисципліни

Дисципліна «Теорія конкурентних переваг» орієнтована на отримання студентами знань з питань щодо сутності сучасних відносин конкуренції, джерел конкурентних переваг та їхньої трансформації, технологій формування й реалізації конкурентних переваг на всіх рівнях управління економікою з позицій інноваційного підходу, а також практичних навичок застосування законодавчої бази, принципів конкурентної (антимонопольної) політики, емпіричного аналізу в практиці діяльності конкретних суб'єктів господарювання.

У результаті вивчення курсу студенти набудуть: **знань про:** тенденції формування і розвитку теорії конкурентних переваг, конкурентного середовища та систем управління конкурентними перевагами суб'єктів господарювання (основний понятійний апарат, характеристики явищ, процесів, відомі точки зору, проблеми і напрями розвитку теорії й управлінської практики); можливості та перспективи використання зарубіжного досвіду управління конкурентними перевагами суб'єктів господарювання, досягнення кращих зарубіжних і українських корпорацій у розробці та реалізації конкурентних переваг для досягнення стратегічного успіху; ступінь досконалості сучасних управлінських технологій розроблення конкурентних переваг та регуляторних впливів на конкурентне

середовище; **вмінь:** використовувати знання, отримані при вивченні дисципліни; аналізувати і оцінювати передовий зарубіжний досвід управління конкурентними перевагами, а також адаптувати його до умов господарювання в Україні; розпізнавати у конкурентному середовищі загрози для існування підприємства і адаптувати його до раптових кризових змін; виявляти можливості, що виникають у конкурентному середовищі, і виробляти варіанти отримання максимальних вигод та можливостей; розробляти стратегічні і тактичні заходи у системі управління конкурентними перевагами конкретних об'єктів управління; виявляти проблемні ситуації на ринках, виробляти та оцінювати можливі варіанти усунення проблем у сфері управління конкурентними перевагами; **навичок:** використання теоретичних засад формування конкурентних переваг суб'єктами господарювання в різних моделях ринку для обґрунтування стратегічних і тактичних ініціатив.

Структура курсу

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Тема 1. Сутність конкуренції. Еволюція наукових підходів до визначення сутності поняття «конкуренція»	Засвоєння знань щодо наукових підходів до трактування сутності сучасних відносин конкуренції, її форм та функцій. Знати економічну термінологію, вміти пояснювати базові концепції сутності конкурентних переваг, які є необхідною умовою виживання й успішного функціонування суб'єктів господарювання на ринку	Обговорення питань, тести
2	Тема 2. Конкурентне середовище підприємства	Знати зміст поняття конкурентне середовище підприємства, основні напрями державної політики в сфері регулювання конкуренції. Вміти здійснювати оцінку конкурентного середовища організації	Обговорення питань, тести
3	Тема 3. Конкурентні переваги як основа забезпечення конкурентоспроможності підприємства	Вміти використовувати знання щодо теоретичних засад та технології формування конкурентних переваг суб'єктами господарювання для обґрунтування стратегічних і тактичних ініціатив подальшої діяльності	Обговорення питань, тести
4	Тема 4. Конкурентні переваги підприємства	Знати сутність та співвідношення понять “ринкові чинники успіху”, “ключові компетенції”, “конкурентні переваги”. Використовувати інструментарій теорії конкурентних переваг та виявляти можливості, що виникають у конкурентному середовищі, і виробляти варіанти отримання максимальних вигод та можливостей	Обговорення питань, тести
5	Тема 5. Стратегії конкуренції як засоби реалізації конкурентних переваг	Знати основні поняття щодо формування конкурентних стратегій підприємства. Вміти використовувати та застосовувати стратегії конкуренції до особливостей структури конкурентного середовища та динаміки ринку	Обговорення питань, тести
6	Тема 6. Конкурентні переваги і	Знати основні фактори, чинники та критерії	Обговорення

	конкурентоспроможність товару	конкурентоспроможності товару. Навчитись та вміти застосовувати різні методи для оцінки рівня конкурентоспроможності товару	питань, тести
7	Тема 7. Менеджмент якості як фундамент забезпечення конкурентних переваг сучасного підприємства	Знати основні завдання і пріоритети менеджменту якості щодо забезпечення конкурентоспроможності сучасного підприємства	Обговорення питань, тести
8	Тема 8. Конкурентні переваги та конкурентоспроможність в умовах глобалізації	Знати і розуміти основну сутність та причини, стимули економічного глобалізму	Обговорення питань, тести

Літературні джерела

1. Андросова Т.В., Чернишова Л.О. Управління міжнародною конкурентоспроможністю: навч. посібник у структурно-логічних схемах. Харків: ХДУХТ, 2019. 202 с.
2. Бугріменко Р.М., Смірнова П.В. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб., 2021. 244 с.
3. Дмитрієв І.А., Кирчата І.М., Шершенюк О.М. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. Х.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
4. Леськів Г.З., Франчук В.І., Левків Г.Я., Гобела В.В. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с.
5. Лупак Р.Л., Васильців Т.Г. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. Львів: Видавництво ЛКА. 2016. 484 с.
6. Портер М. Конкурентна перевага. Як досягти високого результату та забезпечити його стійкість. Харків: ВД «Паблішер» 2015. 453 с.
7. Стойко І.І. Шерстюк Р.П. Управління конкурентоспроможністю (Програма, курс лекцій, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, термінологічний словник, тести). Навч.-метод. посібник. Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2021. 156 с.
8. Управління конкурентоспроможністю підприємств у сучасних умовах: колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. М.В. Шарко. ПП Вишемирський В.С. 2016. 177 с.
9. Управління конкурентоспроможністю підприємств: підручник за заг. ред. д-р. екон. наук., проф. Г.Т. П'ятницької. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 700 с.
10. Управління потенціалом підприємства: навч. посіб. / уклад. Н.В. Коваль. Біла Церква: БНАУ. 2018. 375 с.
11. Фісуненко П.А. Підходи до визначення конкурентоспроможності підприємства: сутність та еволюція поняття. Дніпро, 2020. 155 с.
12. Цибульська Е.І. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. Харків: Вид-во НУА, 2018. 320 с.
13. Шевченко Л.С. Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства): навч. посіб. у питаннях і відповідях. Харків: Право, 2022. 312 с.
14. Шкільняк М.М, Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Крисько Ж.Л., Демків І.О. Менеджмент: навч. посіб. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 258 с.
15. Porter M.E. Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance. New York: Free Press; London: Collier Macmillan. 1985. 592 p.
16. Vasylytsiv T. Economy's innovative technological competitiveness: Decomposition, methodic of analysis and priorities of public policy. Management Science Letters. 2020. Vol. 10. N. 13. P. 3173-3182.

Законодавча база

1. Антимонопольний комітет України. URL: www.amcu.gov.ua.
2. Господарський кодекс України: із змінами, внес. згідно із законом № 2269–VIII від

18.01.2018. *Законодавство України*. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

3. Конституція України. Закон від 28 червня 1996 року № 254к/-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

4. Податковий кодекс України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

5. Про захист від недобросовісної конкуренції Закон України від 07 червня 1996 року із змінами і доповненнями. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

6. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 року № 2210-111 із змінами і доповненнями. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

7. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 року № 1023-XII із змінами і доповненнями. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

8. Рада конкурентоспроможності України. URL: <http://www.compete.org.ua>.

Політика оцінювання

• **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

• **Політика щодо академічної доброчесності:** Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.

• **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих протягом 1-7 занять (за 1-4 теми). Оцінювання за 100-бальною шкалою	Модульний контроль проводиться з 1-4 теми і включає 2 теоретичних питання по 20 балів. Практичне завдання 60 балів	Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих протягом 8-15 занять (за 5-8 теми). Оцінювання за 100-бальною шкалою	Модульний контроль проводиться з 5-8 теми і включає 2 теоретичних питання по 20 балів. Практичне завдання 60 балів	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання 5 завдань. Оцінювання за 100-бальною шкалою	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання самостійної роботи. Оцінювання за 100-бальною шкалою

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом